

УДК 343 . 36

I. Paryzkyi

ACTS UNDER ARTICLE 284 OF THE CRIMINAL CODE OF UKRAINE: PROBLEMS OF CRIME PREVENTION

I.V. Паризький

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри теорії та історії,
держави і права
ВНЗ «Національна академія управління»
М. Київ

ДІЯННЯ, ПЕРЕДБАЧЕНІ СТАТТЕЮ 248 КРИМІНАЛЬНОГО КОДЕКСУ УКРАЇНИ: ПРОБЛЕМИ ЗАПОБІГАННЯ ЗЛОЧИНУ

Постановка проблеми. Дослідження проблем, пов'язаних із запобіганням злочинних діянь, передбачених ст. 248 КК України, має важливе значення для вдосконалення законодавства, тому у статті пропонуються нові підходи до запобігання злочину незаконне полювання та шляхи їх реалізації.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. В юридичній літературі питання щодо запобігання злочинам, передбаченим ст. 248 КК, досліджували такі вчені, як: В.І. Андрейцев, Ю.С. Богомяков, В.І. Борисов, Т.Д. Бушуєва, С.Б. Гавриш, В.Г. Гончаренко, В.К. Грищук, М.С. Грінберг, П.С. Дагель, С.А. Данилюк, О.О. Дудоров, А.Я. Дубинський, Є.М. Жевлаков, М.Й. Коржанський, А.М. Комісаров, О.М. Костенко, З.Г. Корчева, Т.П. Кудлай, І.П. Лановенко, Б.М. Леонтьєв, Ю.І. Ляпунов, В.К. Матвійчук, М.М. Міхеєнко, С.А. Голуб, А.Й. Міллер, В.Л. Мунтян, П.Т. Некіпелов, В.Д. Пакутін, П.Ф. Повеліцина, О.Я. Светлов, Є.Л. Стрельцов, В.Я. Тацій, С.В. Трофімов, І.А. Тяжкова, В.І. Шакур, Ю.С. Шемшученко, В.А. Широков, С.С. Яценко, М.А. Лапіна, М.В. Краснова, В.Є. Емінов, Ф.А. Лопушанський, О.Л. Дубовік та ін. Проте опубліковані праці, в переважній своїй більшості, виконані на базі раніше чинного законодавства і не враховують сучасної Концепції адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу, не ґрунтуються на нових правових, економічних та організаційних засадах діяльності юридичних та фізичних осіб у сфері мисливського господарства й полювання.

Мета статті полягає у з'ясуванні проблем, пов'язаних із запобіганням злочинам, передбаченим ст. 248 КК України.

Основні результати дослідження. Переходу України до сталого розвитку повинно передувати реформування всієї системи народного господарства і внесення деяких коректив у систему еколого-економічної політики. Серед основних пріоритетних напрямів екологічної політики в Україні, на нашу

думку, має бути: 1) комплексний підхід у розробці екологічного та іншого природоохоронного законодавства, в тому числі і кримінального законодавства, що стосується незаконного полювання; 2) збільшення витрат на охорону мисливської фауни та середовища їх існування; 3) заборона будь-яких відступів від проектів, що шкодять довкіллю; 4) безумовне дотримання природоохоронних нормативів, створених Міжнародним співтовариством; 5) обов'язковість екологічних експертиз з метою складання екологічного прогнозу; 6) активізація діяльності правоохоронних органів проти порушників фауністичного законодавства; 7) покращання екологічної освіти; 8) мінімізація антропогенних перетворень; 9) поетапність ліквідації негативних наслідків; 10) вибірковий підхід до проведення природоохоронних заходів з метою підвищення їх ефективності; 11) плата за використання природних ресурсів, у тому числі і мисливської фауни.

З часом навіть найбільш консервативні прихильники, що мають відношення до законодавчої ініціативи, відмовляються від практики підтримання соціальної та екологічної стабільності за допомогою старих підходів і правових приписів і зроблять кроки до розвитку та охорони мисливської фауни.

У цьому аспекті величезна роль належить праву. Його найважливіша соціальна риса полягає у зв'язку цього феномену з державною політикою. Їхня взаємодія проявляється на рівні як законодавчої, так і правозастосовної діяльності. Державну політику, тобто стратегічну лінію і практичні спрямування її здійснення у галузі права називають юридичною (правовою) політикою. Термін «юридична політика» (чи «правова політика») знаходиться в ряду таких суміжних понять, як «економічна», «соціальна», «демографічна», «фінансова», «наукова політика» тощо. Всі вони характеризують основні напрями діяльності держави в тій чи іншій сфері суспільного життя. Відповідно, під юридичною політикою розуміють ті принципи і цілі, які держава проводить у життя при створенні і застосуванні права, цих норм, у діяльності юридичних установ, у формуванні і розвитку правосвідомості громадян [1, с. 11–12].

Зрозуміло, що між країнами існують великі розбіжності щодо названих проблем, особливо організаційних, традицій, досвіду керівництва, законодавства тощо. На нашу думку, лише законодавча і виконавча гілки влади нашої держави можуть з найширшим залученням наукового потенціалу найефективніше використати міжнародний позитивний досвід. Потрібні зміни в законодавстві, в тому числі і кримінальному, з метою розробки карної політики щодо екологічної злочинності в цілому і незаконного полювання зокрема. Зрозуміло, що тут має бути новий підхід, який потребує докорінної зміни ставлення Верховної Ради України, Кабінету Міністрів України до запобігання злочинам, що стосуються мисливської фауни. Такий підхід може реалізуватись кількома шляхами. Перший — коли головна увага буде зосереджена на вивченні і впровадженні в життя міжнародного досвіду у справі раціонального використання, охорони, відтворення й оздоровлення мисливської фауни та запобігання злочинам у цій сфері; другий — коли така увага буде зосереджена не на екологічних наслідках, а на їх причинах.

На першому шляху останнім часом уже досягнуто успіхів. Україна підписала ряд конвенцій, міжнародних угод і починає їх впроваджувати в національне кримінальне і природоохоронне законодавство.

На другому шляху, як показує наше дослідження, є певні зрушення: у багатьох відомствах, у тому числі і правоохоронних, з'явилися нові установи (управління, відділи тощо), які почали займатися охороною навколишнього природного середовища та запобіганням незаконного полювання. Звичайно в цьому аспекті ще не все гаразд з екологічним інформуванням населення, міжнародного співтовариства, з вдосконаленням екологічного, в тому числі і кримінального, законодавства, що стосується цієї сфери.

Ми впевнені, що для планування боротьби зі злочинністю, що стосується навколишнього природного середовища, складовою якої є незаконне полювання, як зі злочинністю в цілому, важливе значення має визначення змісту карної політики. Ця проблема належить до дискусійних. В юридичній літературі висловлена думка про те, що карна політика охоплює всі заходи, прямо чи побічно спрямовані на боротьбу зі злочинністю. При цьому стверджується, що карна політика реалізується як у процесі спеціальних заходів (криміналістичних, кримінально-процесуальних, кримінально-правових, виправно-трудова, кримінологічних), так і заходів загальносоціального характеру (ідеологічних, медичних, культурних, економічних тощо) [2, с. 179; 3, с. 12]. С.В. Бородін правильно зауважує, що коли погодитися з подібним трактуванням сфери дії карної політики, це призведе до підміни соціальної політики карною політикою [4, с. 3]. Потрібно враховувати, що карна політика пов'язана із соціальною політикою не прямо, а опосередковано через правову, юридичну політику і це має бути притаманним і для карної політики, що стосується охорони навколишнього природного середовища. Виходячи з вище сказаного, карна політика — це частина як соціальної, так і правової політики, до якої не входять загальні заходи соціального попередження, вони лише взаємодіють з нею [4, с. 3—4; 5, с. 241].

У радянській юридичній літературі було запропоновано поділяти єдину політику в галузі боротьби зі злочинністю на самостійні кримінально-правову політику, кримінально-процесуальну політику і виправно-трудова політику. Водночас нічого не говорилось про напрями такої політики в окремих сферах буття людини, зокрема у сфері охорони мисливської фауни. При цьому кримінально-правова політика часто позначалась терміном «карна політика» [3, с. 12]. Ця точка зору не знайшла підтримки серед радянських юристів.

Окремі автори називають боротьбу зі злочинністю кримінологічною політикою, відокремлюючи головну її різновидність — профілактичну політику. Паралельно з останньою, але, на нашу думку, на нижчому рівні наукового абстрагування, пропонується розглядати кримінальну політику, ні рядка в ній не приділяючи цій політиці щодо охорони мисливської фауни. Ці два види політики, як стверджується, формують зміст єдиної кримінологічної політики [6, с. 108].

Була висловлена й інша думка, згідно з якою пропонується обмежене тлумачення сфери дії карної політики. Прибічники цієї позиції залучають до предмета карної політики ті спеціальні заходи соціального попередження зло-

чинності, які ґрунтуються на кримінальному, кримінально-процесуальному і виправно-трудоному законодавстві із залученням відомостей науки, включаючи кримінологію і криміналістику [7, с. 4–5; 8, с. 12; 9, с. 12–18]. Але й вони не стосуються в своїх поглядах окремих сфер буття людини, зокрема охорони мисливської фауни. Такий підхід поділяють С.В. Бородін [4, с. 4], М.О. Беляєв [10, с. 21–23] та українські вчені, які займаються вивченням цієї проблемою. Водночас у вітчизняній юридичній літературі трапляються випадки використання (без належного обґрунтування) поняття «кримінально-правова політика» як синоніма політики у галузі боротьби зі злочинністю, тобто карної політики [1, с. 7].

Отже, виходячи із вищезазначених суджень, а також поглядів С.В. Бородіна [11, с. 27], А.А. Музики [12, с. 241–248], можна констатувати, що діяльність держави у сфері боротьби зі злочинністю в цілому і злочинністю, що стосується навколишнього природного середовища, і зокрема незаконного полювання, здійснюється за допомогою єдиної політики, яка називається карною. Терміни «кримінально-правова», «кримінально-процесуальна», «виправно-трудова», «судова» мають право на існування для позначення складових єдиної карної політики.

Треба зазначити, що карна політика в цілому і, зокрема, у сфері охорони мисливської фауни як важлива наукова і значна прикладна проблема сьогодення. Протягом радянського періоду в Україні стосовно охорони мисливської фауни (як показує наше дослідження) юристи фактично не займалися розробками цієї тематики. На нашу думку, політика запобігання злочинам, що стосуються мисливської фауни, має стати пріоритетним напрямком, де повинні бути окреслені чіткі орієнтири, вона повинна мати глибоке і повне наукове осмислення на рівні кандидатських дисертацій, заслуговує бути предметом не одного монографічного, фундаментального дослідження.

Враховуючи зазначене вище, можна констатувати, що провідною ланкою взаємодії з іншими суб'єктами запобіжної діяльності є правоохоронні органи, які не лише використовують їхню допомогу в процесі здійснення профілактичних заходів, а за необхідності безпосередньо включають їх у профілактичну діяльність з проведення запобіжних заходів стосовно незаконного полювання.

Крім розкриття екологічних злочинів, викриття винних і притягнення їх до відповідальності, кримінально-процесуальний закон покладає на органи досудового розслідування і суд обов'язки здійснювати спеціальні заходи запобігання. При цьому треба мати на увазі, що такі слідчі і процесуальні дії для порушення матеріалів кримінального провадження, затримання підозрюваного, застосування запобіжного заходу, усунення з посади та ін., хоч і мають загальну профілактичну спрямованість, проте самі по собі ще не усувають усього комплексу обставин, що зумовили злочин або сприяли його вчиненню. Саме тому застосування спеціальних процесуальних заходів, безпосередньо спрямованих на найповніше виявлення й усунення причин і умов, що сприяли вчиненню незаконного полювання, істотно підвищує ефективність та цілеспрямованість всієї роботи щодо розслідування і судового розгляду кримінальних справ цієї категорії і, по суті, є логічним її завершенням.

Аналіз правозастосовної практики показує, що заходи процесуального запобігання незаконному полюванню мають здійснюватися на різних етапах провадження кримінальної справи, що зумовлює тривалий характер діяльності органу досудового розслідування і суду.

Характерною особливістю цієї запобіжної роботи є те, що вона проводиться не лише під час розслідування справи по злочинному полюванню, а й на етапі готування до вчинення злочинів. У процесі запобігання цьому злочинному основне завдання полягає в тому, щоб швидко розблокувати криміногенну конфліктну ситуацію, а також цілеспрямованими, роз'яснювальними і виховними заходами переконати правопорушника добровільно відмовитися від реалізації злочинного умислу, чим, по суті, усувається сама загроза вчинення незаконного полювання.

Ефективність заходів щодо запобігання злочинному полюванню значно підвищується, якщо в ньому беруть участь представники громадськості, інші особи з найближчого оточення правопорушника.

Проте, як свідчить природоохоронна практика, великі потенційні можливості ранньої профілактики (запобігання злочину) використовуються дуже рідко. Найістотнішим недоліком є те, що на численні випадки незаконного полювання не завжди здійснюється негайне відповідне реагування ефективними заходами запобігання, які забезпечили б позитивні зміни у правосвідомості суб'єктів відносин, що поставлені під охорону ст. 248 КК України і, отже, виключили можливість рецидиву цих соціально небезпечних діянь. Навіть при застосуванні до осіб, що вчинили незаконне полювання, одноразові профілактичні заходи здебільшого зводилися лише до системи різних обмежень і заборон. Таку практику важко визнати ефективною, оскільки запропонована профілактика не залучає правопорушника до активної участі в еколого-правовому вихованні. У цьому аспекті виправдовує себе практика, коли осіб, які вчинили адміністративні правопорушення щодо мисливської фауни, що можуть перерости в каране діяння, попереджують про можливу відповідальність, а також зобов'язують прослухати спеціальний курс платних лекцій з охорони мисливських звірів і птахів для підвищення їх правосвідомості та стимулювання правомірної поведінки.

Згідно зі ст. 1 КК України слідчий також зобов'язаний виконувати положення цього Кодексу, а саме: вживати заходів щодо запобігання злочинам, зокрема діянням, передбаченим ст. 248 КК [13].

На прокурорсько-слідчі органи та суди в межах їх компетенції також накладається обов'язок вжити заходи щодо запобігання і припинення досліджуваних злочинів відповідно до ст. 1 КК України. Отримавши заяву про кримінальне правопорушення або повідомлення про підготовлюваний або вчинений злочин незаконне полювання, згідно зі ч. 4 ст. 214 КПК України, слідчий, прокурор, інша службова особа, уповноважена на прийняття та реєстрацію заяв і повідомлень про кримінальні правопорушення, зобов'язані прийняти та зареєструвати таку заяву чи повідомлення, а також згідно зі ст. 1 КК України застосувати всі можливі заходи для запобігання злочину або його припинення. Невідкладність, послідовність і спрямованість проведення таких превентивних запобіжних заходів має визначатися з урахуванням конкретної обстановки [14].

Крім того, біологічне різноманіття є визначальним для підтримки життєдіяльності на планеті, а отже, і в Україні, та має надзвичайно важливе екологічне, генетичне, соціальне, економічне, наукове, освітнє, культурне, рекреаційне й естетичне значення. Крім цих ключових цінностей, біологічне різноманіття визначає здатність живих організмів, до яких належить мисливська фауна, у тому числі людина, адаптуватися до змін навколишнього природного середовища. Глобальне значення збереження компонентів біологічного різноманіття для сучасних і майбутніх поколінь було визнано ще у 1972 р. на Стокгольмській конференції ООН з проблем навколишнього природного середовища. Однак необхідність збереження біорізноманіття для сучасних і майбутніх поколінь було визнано лише у 1992 р. на конференції ООН з навколишнього середовища і розвитку в Ріо-де-Жанейро, де було прийнято Конвенцію про охорону біологічного різноманіття [15, с. 329–342].

До цього на рівні Європейського Співтовариства були сприйняті заходи, які спрямовані на охорону та збереження окремих компонентів біорізноманіття, зокрема дикої фауни. Співтовариство прийняло перше законодавство про охорону та збереження видів дикої флори і фауни (Директиви Ради 92/43/ЄЕС від 21 травня 1992 року про збереження природних середовищ існування і дикої фауни та флори [16, с. 151–167], яке не суперечить названій вище Конвенції. Регламентується такий компонент біологічного різноманіття, як збереження дикої фауни. Крім того, Директива 79/409/ЄЕС про збереження диких птахів посилює регламентацію збереження диких птахів. Окремі вимоги до використання певних видів диких тварин, зокрема щодо використання тварин в експериментах і утримання в зоопарках, встановлюються Директивами 86/609/ЄЕС [17] та 1999/22/ЄЕС [18].

Регулювання торгівлі видами дикої фауни є також одним із шляхів охорони та забезпечення збереження видів, які потерпають чи можуть постраждати внаслідок неконтрольованої торгівлі. Основним, базовим, документом у цій сфері є Регламент Ради (ЄС) № 338/97 від 9 грудня 1996 року про охорону видів дикої флори і фауни шляхом регулювання торгівлі ними [19], що, у свою чергу, є імплементацією завдань, принципів і положень Конвенції CITES, яка стосується видів, що перебувають під загрозою зникнення.

Від кінця XX ст. і початку XXI ст. наша планета, як і Україна, втратила чимало мисливської фауни. Істотну шкоду у винищенні окремих видів мисливської фауни робить міжнародна торгівля зникаючими видами тварин. Контрабандне транспортування через міжнародні кордони може призвести до повної загибелі видів, цінних не лише самих по собі, але й корисних для людства диких звірів і птахів. Якщо ж торгівля дикими звірами і птахами збережеться на нинішньому рівні, тоді навіть їх помірне використання стане повністю неможливим. У зазначеній сфері запроваджений офіційний міжнародний стандарт, тобто Конвенція про міжнародну торгівлю зникаючими видами дикої флори та фауни (КМТЗВ CITES). Ця проблема певною мірою знаходиться в полі зору таких міжнародних організацій, як Інтерпол і Всесвітня митна організація. Виконуючи взяті на себе зобов'язання, країни-учасниці Конвенції запровадили в життя внутрішні закони й нормативні акти, які кон-

тролюють торгівлю дикою фауною. Проте попереду дуже багато незробленої роботи, зокрема законодавець України не передбачив кримінальну відповідальність за незаконну торгівлю дикою фауною.

Ключовим компонентом у справі охорони дикої фауни, основною складовою якої є мисливські звірі і птахи, є міжнародне співробітництво. Проблему потрібно тримати під контролем світової і європейської спільноти, до того ж ця проблема є питанням національної небезпеки України.

Злочинні дії можуть призвести до порушення таких природних функцій стосовно людини: 1) регуляційної; 2) продуктивної; 3) транспортних засобів; 4) інформаційної (стають руйнівними).

В Україні, як і в багатьох країнах, нелегальною торгівлею зникаючими видами займаються окремі люди (туристи, купці, торговці, контрабандисти тощо). Крім того, цим займаються члени міжнародних мереж. Отже, без міжнародного співробітництва в галузі охорони дикої фауни обійтися не можна.

Боротьбою з цим асоціальним явищем займається міжнародна організація кримінальної поліції МОКП (ІСРО) – Інтерпол. Діяльність організації спрямована і скерована на запобігання злочинності, в тому числі і стосовно дикої фауни. Це стосується і України, яка є членом цієї організації. Робоча група Інтерполу з проблем екологічної злочинності має своїм завданням виявлення різного роду проблем, які постають у зв'язку з розслідуванням екологічних злочинів, і визначення шляхів їх вирішення. У робочій групі є підрозділ, який займається злочинами проти дикої природи. Група тісно співпрацює з Секретаріатом КМТЗВ (CITES) у Женеві та розташованою в Брюсселі Всесвітньою митною організацією, що вивчає методи і тенденції злочинності проти відносин, що забезпечують існування дикої фауни через мережу своїх представництв.

Важливою є організація взаємодії з працівниками митних служб, адже вони перевіряють товари, документи (супроводжувальні) та проводять розслідування діяльності торговців дикою фауною тощо.

Організація ТРАФФІК (надурядова організація) займається виявленням провідних торговців дикою фауною, маршрутів контрабандних поставок таких тварин і відстежуванням тих країн, які не ведуть активної боротьби проти нелегальної міжнародної торгівлі такою фауною.

Переліки тварин, які охороняються Конвенцією КМТЗВ (CITES), наведені в трьох додатках до Конвенції. Торгівля видами, включеними до Додатку 1, дозволяється виключно у виняткових цілях. Будь-яка діяльність може вважатися комерційною, якщо її метою є одержання економічної вигоди (готівкової або матеріальної), і якщо вона являє собою перепродаж, обмін або інші форми економічного використання предмета торгівлі чи одержання вигоди від нього.

Конвенція КМТЗВ (CITES) регулює торгівлю за допомогою ліцензій і сертифікатів, які видаються на чітко окреслених умовах. При імпорті та експорті відповідних видів ці документи пред'являються співробітникам митних служб.

Країни-члени Конвенції можуть торгувати видами, що охороняються, лише з країнами-членами. Торгівля з країнами, які не є членами Конвенції,

можлива лише в тому випадку, коли країна, яка не є членом Ковенції, представить документи про дотримання нею вимог КМТЗВ (CITES). Усі країни-члени повинні публікувати річні звіти про обсяги торгівлі видами, включеними до Додатків КМТЗВ (CITES).

При перевезенні тварин повітряним шляхом обов'язкове виконання вимог Міжнародної асоціації повітряного транспорту IATA (МАПТ). Це вимоги щодо розміру транспортної клітки, забезпечення тварин їжею та питною водою, повітрям тощо.

Залежно від виду, що транспортується, КМТЗВ (CITES) вимагає пред'явлення таких супровідних документів: 1) дозволи на експорт, обов'язкові для експорту видів, що охороняються, включених до Додатків I та II; 2) дозволи на імпорт, обов'язкові для імпорту видів, що охороняються, включених до Додатку I; 3) для тварин, виведених у неволі, достатньо сертифікату про таке виховання як експортного документу; 4) сертифікат походження або дозвіл на експорт, обов'язковий для видів, включених до Додатку III; 5) доконвенційний сертифікат пред'являється при експорті видів, які вже експортувалися до Конвенції (ст. VII Конвенції); 6) реекспортні сертифікати, обов'язкові для видів, включених до Додатків I та II.

На один вантаж видається лише один дозвіл (сертифікат). При перетині кордону зазначені вище документи піддаються ретельній перевірці стосовно: 1) дійсності; 2) порівняння документів з тим видом, що перевозиться; 3) докази автентичності документа КМТЗВ (CITES).

Деякі види підлягають спеціальному маркуванню. Необхідно перевіряти відповідність типу та номера маркірування на самому екземплярі даним, проставленим у дозволі чи сертифікаті.

Існують такі основні форми нелегальної торгівлі зникаючими видами дикої фауни: контрабанда, прикриття нелегальних товарів легальними документами, використання фальшивих документів, інші шахрайські дії.

Способи, методи і тактика виявлення нелегальної торгівлі дикою фауною є різні. Для того, щоб їх узагальнити, потрібне окреме видання, яке буде значне за обсягом. Окреслені у статті проблеми намагаються вирішити й зарубіжні кодекси [20; 21; 22; 23; 24], однак зазначені питання потребують більш глибокого вивчення.

Висновки. На підставі дослідженого можна констатувати, що Українська держава має виробити новий підхід до запобігання злочину незаконного полювання, який може реалізуватися кількома шляхами. Перший — коли головна увага буде зосереджена на вивченні і впровадженні в життя міжнародного досвіду у справі раціонального використання, охорони, відтворення оздоровлення мисливської фауни, та запобігання злочинам у цій сфері; другий — коли така увага буде зосереджена не на екологічних наслідках, а на їх причинах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Уголовное право Украинской ССР на современном этапе. Часть общая. — К. : Наукова думка, 1985. — 448 с.
2. Герцензон А.А. Уголовное право и социология. — М. : Юрид. лит., 1970. — 179 с.

3. *Гальперин И.М.* Основные направления борьбы с преступностью. — М. : Наука, 1975. — 160 с.
4. *Бородин С.В.* Теоритические проблемы советской уголовной политики // XXV съезд КПСС И дальнейшее укрепление социалистической законности. — М. : Политиздат, 1977. — С. 27–30.
5. *Багрий-Шахматов Л.В.* Об уголовной политике в Украине // Правова система України: теорія і практика. Тези доп. і наук. повідомл. наук.-практ. конф. (Київ, 7–8 жовтня 1993 р.).— К. : Наукова думка, 1993. — С. 362–364.
6. *Айдаров Й.Н.* О профилактической политике и ее роли в борьбе с преступностью // вопросы борьбы с преступностью.— М. : ВИП, 1988.— Вып. 47. — С.106–109.
7. *Стручков Н.А.* Исправительно-трудовая политика и ее роль в борьбе с преступностью. — Саратов, 1970. — С. 4–5.
8. *Исмаилов И.А.* Уголовная политика как система // Уч. зап. Азерб. гос. ун-та. — Баку, 1975. — С. 12–15.
9. *Жалинский А.Э.* Содержание уголовной политики // Уголовная политика в борьбе с преступностью.— Свердловск, 1986. —С. 12–18.
10. *Беляев Н.А.* Уголовно-правовая политика и пути ее реализации. — Л. : Изд-во Ленинградского университета, 1986. — 177 с.
11. *Бурчак Ф.Г., Фесенко Е.Ф.* Объективная сторона преступления // Уголовное право Украинской ССР на современном этапе : Часть Общая. — К. : Наукова думка, 1985. — С. 141.
12. *Музыка А.А.* Відповідальність за злочини у сфері обігу наркотичних засобів. — К. : Логос, 1998. — 324 с.
13. Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-14 // Відомості Верховної Ради України. — 2001. — № 25–26.— Ст. 131.
14. Кримінальний процесуальний кодекс України : Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI // Відомості Верховної Ради України від 08.03.2013. — 2013 р. — № 9–10 — Ст. 88
15. Про затвердження строків полювання на хутрових звірів на території України в мисливський сезон 2001/2002 року : Наказ Державного комітету лісового господарства України від 2 липня 2001 року № 62 // Офіційний вісник України. — 2000. — № 28. — Ст. 1289.
16. Положення про полювання та мисливське господарство Української РСР: Затв. постановою Ради Міністрів УРСР від 8 серпня 1969 року // Збірник постанов УРСР. — 1969. — № 8. — Ст. 106.
17. Таки нарахування розміру стягнення за збитки, заподіяні незаконним добуванням або знищенням диких звірів і птахів (крім видів, занесених до Червоної книги України), їх жител, геотехнічних споруд: Затв. наказом Мінлісгоспу та Мінекономіки України від 12 березня 1996 року № 24/32 // Екологія і закон. Екологічне законодавство України у двох книгах : Книга 2. — К. : Юрінком Інтер, 1998. — С. 229–230.
18. Про строки і порядок полювання на пернату дичину на території України в сезон 1996–1997 рр. : Наказ Міністерства лісового господарства України від 20.07.1996 № 75 // Законодавчі акти України про охорону навколишнього природного середовища. Збірник. У 3-х томах. — Т. 3.— Чернівці : «Ант ЛТД», 1996. — 478 с.
19. Про строки та порядок полювання на хутрових звірів на території України в мисливський сезон 1996–1997 рр. : Наказ Міністерства лісового господарства України від 17.10.1996 № 132 // Законодавчі акти України про охорону навколиш-

нього природного середовища. Збірник. У 3-х томах Т. 3. — Чернівці : «Ант ЛТД», 1996.— 478 с.

20. The Polish Penal Code / edited by candidate of law, assistant professor A.I. Lukashov, and Dj, prof. N.F. Kuznetsova introduction by candidate of law, assistant professor A.I. Lukashov and candidate of law E.A. Sarkisova, translated from Polish by D.A. Barilovitch. — St. Petersburg : “Yundicheskyy Centei Press”, 2001.— 234 p.

21. The Bulgarian Penal Code / edited by candidate of Law, assistant professor A.I. Lukashov; introduction by Y.I. Aidarov. — St. Petersburg : “Yuridicheskyy Center — Press”, 2001.— 298 p.

22. The Swiss Penal Code / Preface by a member of the Council of Federation the Federal Assembly of the RF N. Volkov; edited, translated from German, and introduction by Candidate of Law A.V. Serebrennikova. — St. Petersburg : “Yuridicheskyy Center — Press”, 2002.— 366 p.

23. THE JAPANESE PENAL CODE / Edited and introduction by Doctor of Law, prof. A.I. Korobeev. — St. Petersburg : “Yuridicheskyy Center — Press”, 2002.— 226 p.

24. Criminal Legislation of Norway / Edited and introductory article by Doctor of Law, professor Yn. V. Golik; translated from Norwegian A.V. Zhmenya. — St. Petersburg : “Yuridicheskyy Center — Press”, 2002.— 366 p.

REFERENCES

1. Uголовное право Украинской ССР на современном этапе. Chast' obshhaja. — K. : Naukova dumka, 1985. — 448 s.

2. *Gercenzon A.A.* Uголовное право i sociologiya. — M. : Jurid. Lit., 1970. — 179 s.

3. *Gal'perin I.M.* Osnovnyye napravleniya bor'by s prestupnost'yu. — M. : Nauka, 1975. — 160 s.

4. *Borodin S.V.* Teoriticheskie problemy sovetskoj ugolonoj politiki // XXV sezd KPSS I dal'nejshee ukreplenie socialisticheskoy zakonnosti. — M. : Politizdat, 1977. — S. 27—30.

5. *Bahryi-Shakhmatov L.V.* Ob uholovnoi polytyke v Ukraine // Pravova sistema Ukrainy: teoriia i praktyka. Tezy dop. i nauk. povidoml. nauk.-prakt. konf. (Kyiv, 7—8 zhovtnia 1993 r.).— K. : Naukova dumka, 1993. — S. 362—364.

6. *Ajdarov J.N.* O profilakticheskoy politike i ee roli v bor'be s prestupnost'yu // voprosy bor'by s prestupnost'yu.— M. : VIP, 1988.— Vyp. 47. — S.106—109.

7. *Struchkov N.A.* Ispravitel'no-trudovaja politika i ee rol' v bor'be s prestupnost'yu. — Saratov : 1970. — S. 4—5.

8. *Ismajlov I.A.* Uголовnaja politika kak sistema // Uch. zap. Azerb. gos. un-ta. — Baku, 1975. — S. 12—15.

9. *Zhalinskij A.Je.* Soderzhanie ugolovnoy politiki // Uголовnaja politikav bor'be s prestupnost'yu.— Sverdlovsk, 1986. — S. 12—18.

10. *Beljaev N.A.* Uголовно-pravovaja politika i puti ee realizacii. — L. : Izd-vo Leningradskogo universiteta, 1986. — 177 s.

11. *Burchak F.G., Fesenko E.F.* Obektivnaja storona prestupleniya // Uголовное право Украинской ССР на современном этапе : Chast' Obshhaja. — K. : Naukova dumka, 1985. — S. 141.

12. *Muzyka A.A.* Vidpovidalnist za zlochyny u sferi obihu narkotychnykh zasobiv. — K. : Lohos, 1998. — 324 s.

13. Kryminalnyi kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 5 kvitnia 2001 roku № 2341-14 / Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy. — 2001. — № 25—26. — St. 131.

14. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 13.04.2012 № 4651-VI / Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy vid 08.03.2013. — 2013. — № 9—10 — St. 88.

15. Pro zatverdzhennia strokiv poliuvannia na khutrovykh zviriv na terytorii Ukrainy v myslyvskiy sezon 2001/2002 roku: Nakaz Derzhavnogo komitetu lisovoho hospodarstva Ukrainy vid 2 lypnia 2001 roky № 62// Ofitsiyni visnyk Ukrainy. — 2000. — № 28. — St. 1289.

16. Polozhennia pro poliuvannia ta myslyvske hospodarstvo Ukrainskoi RSR: Zatv. postanovoii Rady Ministriv URSR vid 8 serpnia 1969 roky // Zbirnyk postanov URSR. — 1969. — № 8. — St.106.

17. Taksy narakhuvannia rozmiru stiahnennia za zbytky, zapodiiani nezakonnym dobuvaanniam abo znyshchenniam dykykh zviriv i ptakhiv (krim vydiv, zanesenykh do Chervonoi knyhy Ukrainy), yikh zhytel, heotekhnichnykh sporud: Zav. nakazom Minlishospu ta Minekonomiky Ukrainy vid 12 bereznia 1996 roky № 24/32 //Ekolohiia i zakon. Ekolohichne zakonodavstvo Ukrainy u dvokh knyhakh : Knyha 2. — K. : Yurinkom Inter, 1998. — S. 229—230.

18. Pro stroky i poriadok poliuvannia na pernatu dychynu na terytorii Ukrainy v sezon 1996—1997 rr. : Nakaz ministerstva lisovoho hospodarstva Ukrainy vid 20.07.1996 № 75 // Zakonodavchi akty Ukrainy pro okhoronu navkolyshnoho pryrodnoho seredovyscha. Zbirnyk. U 3-kh tomakh. — T. 3.— Chernivtsi: “Ant LTD”, 1996. — 478 s.

19. Pro stroky ta poriadok poliuvannia na khutrovykh zviriv na terytorii Ukrainy v myslyvskiy sezon 1996—1997 rr. : Nakaz Ministerstva lisovoho hospodarstva Ukrainy vid 17.10.1996 №132 // Zakonodavchi akty Ukrainy pro okhoronu navkolyshnoho pryrodnoho seredovyscha. Zbirnyk. U 3-kh tomakh. T. 3. — Chernivtsi : “Ant LTD”, 1996.— 478 s.

20. The Polish Penal Code / edited by candidate of law, assistant professor A.I. Lukashov, and Dj, prof. N. F. Kuznetsova introduction by candidate of law, assistant professor A. I. Lukashov and candidate of law E. A. Sarkisova, translated from Polish by D. A. Barilovitch. — St. Petersburg : “Yuridicheskyy Centei Press”, 2001. — 234 p.

21. The Bulgarian Penal Code / edited by candidate of Law, assistant professor A.I. Lukashov; introduction by Y.I. Aidarov. — St. Petersburg : “Yuridicheskyy Center — Press”, 2001.— 298 p.

22. The Swiss Penal Code / Preface by a member of the Council of Federation the Federal Assembly of the RF. N. Volkov; edited, translated from German, and introduction by Candidate of Law A.V. Serebrennikova. — St. Petersburg : “Yuridicheskyy Center — Press”, 2002.— 366 p.

23. THE JAPANESE PENAL CODE / Edited and introduction by Doctor of Law, prof. A.I. Korobeev. — St. Petersburg : “Yuridicheskyy Center — Press”, 2002.— 226 p.

24. Criminal Legislation of Norway / Edited and introductory article by Doctor of Law, professor Yn.V. Golik; translated from Norwegian A.V. Zhmenya. — St. Petersburg : “Yuridicheskyy Center — Press”, 2002.— 366 p.

Паризький І.В. Діяння, передбачені статтею 248 Кримінального кодексу України: проблеми запобігання злочину

У статті приділяється увага дослідженню проблем, пов'язаних із запобіганням злочинних діянь, передбачених статтею 248 Кримінального кодексу України, що має важливе значення для вдосконалення законодавства у сфері попередження означеного злочину й практики застосування означеної статті цього Кодексу. Пропонуються нові підходи до запобігання злочину незаконне полювання та шляхи їх реалізації.

Ключові слова: навколишнє природне середовище, незаконне полювання, заповідання злочинам.

Парижский И.В. Деяния, предусмотренные статьей 248 Уголовного кодекса Украины: проблемы предотвращения преступления

В статье уделяется внимание исследованию проблем по предотвращению преступных деяний, предусмотренных статьей 248 Уголовного кодекса Украины, что имеет важное значение для совершенствования законодательства в сфере предупреждения указанного преступления и практики применения указанной статьи настоящего Кодекса. Предлагаются новые подходы к предотвращению преступления незаконной охоты и пути их реализации.

Ключевые слова: окружающая природная среда, незаконная охота, предупреждения преступлений.

Paryzkyi I. Acts under Article 284 of the Criminal Code of Ukraine: Problems of Crime Prevention

In this article, the matter of prevention of criminal acts under Article 248 of the Criminal Code of Ukraine is researched. New approaches to prevention of a crime of illegal hunting, and ways of their implementation, which may have significant importance for the improvement of the legislation in the sphere or prevention of a mentioned crime, are suggested.

Keywords: Natural Environment; Illegal Hunting; Crime Prevention

Стаття надійшла до редакції 02.03.2017.